

Ceny NPÚ Patrimonium pro futuro v roce 2023 uděleny již podesáté

V roce 2023 již podesáté udělovala generální ředitelka Národního památkového ústavu ceny Patrimonium pro futuro. Při slavnostním vyhlášení na Nové scéně Národního divadla 28. listopadu byla předána ocenění za počiny a díla dokončené v průběhu roku 2022. V sedmi základních kategoriích se tento rok sešlo třicet tři nominací, další tři nominace se týkaly ocenění Osobnost památkové péče.

Smyslem ceny Patrimonium pro futuro je zhodnotit, co se v oblasti památkové péče podařilo, a vyzdvihnout ty, kteří se o úspěšné dílo přičinili. Od prvního ročníku v roce 2014 prošlo udílení ceny dílčími změnami – navýšil se počet kategorií, nominací i pracovišť, která mohou nominovat. Novinkou roku 2023 bylo zavedení institutu „finalistů“, tedy užší výběr nominací hodnotitelskou komisí. Jeho cílem je soustředit pozornost na ty nejlepší z nejlepších, tedy na nejkvalitnější výsledky a počiny – ať už při veřejném hlasování na webu NPÚ *Památky děkují!* nebo v přímém přenosu České televize ze slavnostního vyhlášení.

Nominace vybírají z okruhu své agendy jednotlivá pracoviště NPÚ včetně generálního ředitelství; pro každého kandidáta vypracují nominační dokumentaci, na jejímž základě jsou následně nominanti posouzeni v rámci zasedání hodnotitelské komise na generálním ředitelství.¹ Vyhodnocení nominací a návrhy cen jsou předloženy generální ředitelce NPÚ; názor komise je pro generální ředitelku pouze doporučující, ta jej může akceptovat, nebo udělit ocenění podle svého uvážení.

V roce 2023 generální ředitelka NPÚ Naďa Goryczková rozhodla o ocenění následujících nominovaných počínů:

V kategorii I. *Obnova památky* bylo ocenění uděleno Městu Jaroměř a Josefu Horáčkovi, starostovi města Jaroměř v letech 2018–2022, za projekt *Oživení pevnosti Josefov a další obnovu městského opevnění (2019–2022)*.

Město Jaroměř dlouhodobě usiluje o obnovu opevnění, ale také dalších vojenských i civilních objektů v pevnosti Josefov, které má ve svém majetku. Péče o rozsáhlý hradební systém, který neslouží původnímu účelu od zrušení pevnosti v roce 1888, je však nad rámec možností města Jaroměře, a proto se opravy dlouho omezovaly pouze na nejohroženější a menší úseky hradeb. Od roku 2016 však město pracovalo na

1

projektu *Oživení pevnosti Josefov*, první skutečně velké akci, která přinesla komplexní obnovu větší ucelené části opevnění a umožnila tuto část pevnosti využívat pro kulturní účely.

Cílem obnovy bylo zejména zabránit dalšímu chátrání opevnění, napravit havarijní stav jednotlivých částí hradeb a tím zvýšit bezpečnost v jejich okolí, ale také zpřístupnit více objektů veřejnosti a rozšířit možnosti jejich využití. Stejně byla obnova masivních zdí, jež se před zahájením stavebních prací nacházely v tak špatném stavu, že je bylo nutné rekonstruovat, tedy na základě původní historické dokumentace opět vystavět. Pro dozdění byly použity cihly původní i cihly nové, vyrobené v Lotyšsku tak, aby se svými vlastnostmi i vzhledem co nejvíce podobaly původním barokním pevnostním cihlám. Obnovena byla i tradiční jílová izolace. Obnova dále zahrnovala restaurování kamenných portálů oken, dveří a vrat a doplnění replik historických kovaných mříží, oken, svlakových dveří, rámových vrat a dalších prvků. Pozoruhodná byla rekonstrukce masivních opevněných dveří v prostoru odpalovacích a minových chodeb, jejichž podoba se rekonstruovala na základě sapérských příruček a dochovaných fragmentů původních výplní.

Hodnotitelská komise a následně i generální ředitelka ocenily v případě nominace Josefovské pevnosti nejen kvalitní, dobře materiálově, technicky i esteticky provedenou obnovu, vedoucí k věrohodné rehabilitaci původního vzhledu fortifikační architektury, ale také morální odkaz akce – záchranu, obnovu a prezentaci hodnot bez provláňovaných vazeb na ekonomické přínosy. A zá-

Obr. 1. V kategorii I. *Obnova památky* bylo ocenění uděleno Městu Jaroměř a Josefu Horáčkovi, starostovi města Jaroměř v letech 2018–2022, za projekt *Oživení pevnosti Josefov a další obnovu městského opevnění (2019–2022)*; na obrázku je Bastion IV. – Východní kasematy, po obnově. Foto: Archiv NPÚ – archiv nominovaných.

roveň skutečnost, že úspěšný počín znamenal nejen zabezpečení, obnovu a zpřístupnění této části pevnosti, ale vedl také k nastartování dalších, drobnějších projektů obnovy v tzv. Horní pevnosti.

V kategorii II. *Restaurování* bylo ocenění uděleno MgA. Jiřímu Suchanovi a MgA. Davidu Hrabálkovi za obnovu interiéru kostela *Narození Panny Marie v Domažlicích*.

Původně gotický kostel Narození Panny Marie na domažlickém náměstí Míru vyhořel před polovinou 18. století a v letech 1751–1756 byl přestavěn v barokním stylu podle plánů stavitele

■ Poznámky

1 Hodnotitelská komise zasedala v Praze 6. června 2023 v čele s náměstkyní pro památkovou péči, Janou Michalčákovou. Dalšími členy komise byli Martina Lehmannová, Jiří Mrázek (NPÚ, ÚOP středních Čech), Martin Tomášek (NPÚ, generální ředitelství), Martin Pácal (NPÚ, generální ředitelství), Petr Sommer (Archeologický ústav AV ČR), Adam Pokorný (vedoucí restaurátorského oddělení NG v Praze); per rollam poskytli své hodnocení Tomáš Řepa (NPÚ, generální ředitelství). Tajemnicí komise byla Jana Tichá (NPÚ, generální ředitelství).

2

3

Jiřího Záhořika. Do tohoto období spadá vznik figurálních nástěnných maleb s mariánskou tematikou, které provedl malíř František Julius Lux v polovině 18. století; v letech 2017–2022 byly tyto nástěnné malby restaurovány.

Lux byl výraznou uměleckou osobností západních Čech, malby v domažlickém kostele patří k jeho vrcholné tvorbě. Z jeho ruky pochází i iluzivní malba hlavního oltáře a výzdoba stěn v kapli sv. Barbory. Nástěnné i nástropní malby vytvořil

technikou freskové podmalby s malbou vápeným seccem, avšak, jak ukázaly rozšířené průzkumy provedené během restaurování, malby byly v průběhu 20. století kompletně přemalovány, přičemž hrubé přemalby nerespektovaly autorský rukopis ani barevnost originálu. Originální Luxova malba se však pod novodobou vrstvou dobře dochovala, a proto mohly být během restaurování novodobé úpravy odstraněny. Luxovo dílo tak nyní může vynízt ve své autentické podobě.

Obr. 2. V kategorii II. Restaurování bylo ocenění uděleno Jiřímu Suchanovi a Davidu Hrabálkovi za obnovu interiéru kostela Narození Panny Marie v Domažlicích; na obrázku celkový pohled na interiér kostela po obnově. Foto: Archiv NPÚ – archiv nominovaných.

Obr. 3. V kategorii III. Památková konverze bylo ocenění uděleno Městu Ostrava, příspěvkové organizaci PLATO – městská galerie a architektu Robertu Koniecznemu za konverzi bývalých městských jatek na galerii současného umění PLATO. Foto: Archiv NPÚ – archiv nominovaných.

Hodnotitelská komise i generální ředitelka NPÚ svorně ocenily precizní práci odvedenou na velmi rozsáhlém díle, a zároveň i odpovědný přístup restaurátorů, zahrnující studium dalších Luxových realizací a použití inovativních metod a materiálů, v ČR dosud nerozšířených.

V kategorii III. Památková konverze bylo ocenění uděleno Městu Ostrava, příspěvkové organizaci PLATO – městská galerie a architektu Robertu Koniecznemu za konverzi bývalých městských jatek na galerii současného umění PLATO.

Historický areál městských jatek, vybudovaný na přelomu 19. a 20. století jako nejmodernější provoz na Moravě a ve Slezsku, představuje v centru Moravské Ostravy ojediněle dochovaný industriální celek. Jatka byla v provozu až do roku 1965, pak začala chátrat. Dodnes stojící budovy se zachovaly díky prohlášení za kulturní památku v roce 1987, chátraly ale dál, dokud se v roce 2016 nepodařilo městu Ostrava areál vykoupit a následně vyhlásit mezinárodní architektonickou soutěž na jeho konverzi pro využití městskou galerií PLATO.

Autorem vítězného návrhu se stalo polské studio KWK PROMES Roberta Konieczného. Jeho realizace vyzdvihla unikátní charakter objektu se zjevnou historií proměn. Režné zdivo bylo citlivě obnoveno, v nezbytném rozsahu doplněno cihlou. V maximální možné míře byly zachovány autentické prvky, jako litinové sloupy, kotvy ve zdivu, torza technického vybavení nebo venkovní kamenné dlažby.

Významný prvek tvoří velké otočné stěny ze současného materiálu, vzhledově odpovídající betonu, upomínající na druhotné, utilitární zásahy do původního architektonického díla. Udělením ocenění chtěli hodnotitelé a generální ředitelka upozornit na důležitost všech kroků – odkoupení industriálních objektů, jejich záchranu a nalezení nového využití v kontextu reality současného života města.

Konverze v tomto rozsahu a pro potřeby galerie je ojedinělá i ve středoevropském měřítku a posiluje prestiž Ostravy jako důležitého bodu

Obr. 4. V kategorii IV. Objev, nález roku bylo ocenění uděleno organizaci Archaia Brno, z. ú., a rytířskému řádu křižovníků s červenou hvězdou za objev nejstarší sakrální stavby přemyslovského Znojemska; na obrázku celkový pohled do interiéru kostela sv. Hippolyta ve Znojmě-Hradišti s patrným rozsahem provedených sond. Foto: Archiv NPÚ – archiv nominovaných.

Obr. 5. V kategorii V. Presentace a popularizace bylo ocenění uděleno Vojenskému historickému ústavu v Praze za instalaci nových expozic v obnovené historické budově Armádního muzea Žižkov; na obrázku vstupní foyer v patře se stropy obnovenými v původních barvách národní trikolory se zlacením. Foto: Archiv NPÚ – archiv nominovaných.

na mapě kulturních center Evropy. Ocenění má však také vyzdvihnout originální architektonický přístup, pietně zachovávající všechny autentické vrstvy vývoje historického areálu v kombinaci s vysokou mírou kontrastních, nekompromisně soudobých architektonických vstupů, které dávají prostoru nejen novou funkci, ale i výtvarnou a prostorovou kvalitu.

Význam konverze a její mimořádný výsledek se navíc rozhodla generální ředitelka NPÚ zdůraznit také udělením druhé ceny – oceněním generální ředitelky.

V kategorii IV. Objev, nález roku bylo ocenění uděleno organizaci Archaia Brno, z. ú., a rytířskému řádu křižovníků s červenou hvězdou za objev nejstarší sakrální stavby přemyslovského Znojemska.

Kostel sv. Hippolyta ve Znojmě-Hradišti, součást areálu proboštství křižovníků s červenou hvězdou, je v dnešní podobě výsledkem přestaveb 17. a 18. století. V jeho okolí bylo již v minulosti odkryto pohřebiště z 11.–12. století, a dalo se tedy předpokládat, že součástí areálu byla i sakrální stavba. K jejímu identifikování došlo však až při zjišťovacím archeologickém výzkumu v letech 2021–2022, kdy bylo poprvé možné zkoumat i archeologickou situaci uvnitř chrámu, zasvěceného sv. Hippolytovi. Sondy odhalily pozůstatky dvou po sobě následujících raně středověkých sakrálních staveb.

Jako kostel I je označována nejstarší dosud doložená sakrální stavba v místech současného kostela, rotunda s vnitřním průměrem 13,5 m a s apsidou; neobvykle velkou stavbu je možné datovat do 11. století a teoreticky lze její výstavbu spojit s českým knížetem Břetislavem I. Následná stavba, označovaná jako kostel II, je čtvercová centrála s malou apsidou, která mohla vzniknout kolem poloviny 12. století. Vrcholně středověký vývoj chrámu byl završen stavbou kostela III – jednoduchí stavby čtvercového půdorysu s obdélným presbytářem a bočními kaplemi, který

4

5

byl staven řádem křižovníků s červenou hvězdou v 70. letech 13. století. Všechny tři kostely vykazují stavební návaznost – částečné využití starších základů, druhotně i stavebního materiálu, a ustálené pozice oltáře.

Komise hodnotitelů chtěla oceněním vyzdvihnout zodpovědný přístup a precizní provedení výzkumu, díky němuž byl uskutečněn nález mimořádného významu se zásadními dopady do oblasti vědeckého názoru na vývoj mocenské struktury raně středověkého Znojemska. Nález a výzkum totiž přinesl skutečnosti podstatné pro poznání vývoje chrámu – podařilo se jím doložit tisíciletou kontinuitu sakrální stavby na

hradišti a zároveň ji – na základě úctyhodných rozměrů a kvality provedení – propojit s knížecím prostředím. Tím objev výrazným způsobem přispívá k probíhající diskusi nad počátky Znojemska jako součásti raně středověké Moravy a přináší řadu nových podnětů pro výzkum raně středověkého správního ústředí s církevním centrem a jeho proměny ve vrcholně středověké město Znojmo.

V kategorii V. Presentace a popularizace bylo ocenění uděleno Vojenskému historickému ústavu v Praze za instalaci nových expozic v obnovené historické budově Armádního muzea Žižkov.

6

V roce 2022 bylo po více než čtyřleté rekonstrukci znovu otevřeno Armádní muzeum na Žižkově. Cílem rozsáhlé akce byla celková obnova bývalého Památníku osvobození, vybudovaného v letech 1927–1929 podle návrhu Jana Závorky a Jana Gillara, a zároveň rozšíření výstavních prostor pro moderně koncipované expozice.

Muzejní budovy byly rekonstruovány důkladně a s ohledem ke svým historickým a architektonickým hodnotám a nové expozice byly vytvořeny bez nutnosti nástavby a přístavby historické budovy. Záměrem tvůrců expozic bylo postavit do popředí unikátní předměty a otevřít poutavé příběhy, které mohou vyprávět. Jednáct výstavních sálů je rozčleněno do sedmi celků, uspořádaných chronologicky od osídlení našeho území Slovany až po působení české armády v Afghánistánu. Je zde vystaveno přes 7 000 předmětů, které prezentují národní vojenskou historii s evropským přesahem a vrací Armádnímu muzeu jeho místo mezi významnými vojenskými muzei v Evropě i ve světě.

Udělením ocenění chtěli hodnotitelé upozornit na význam zachování původní funkce objektů – tedy funkce památníku – a ocenit propojení účty k budově jako kvalitnímu a památkově chráněnému dílu s úctou k jejímu poslání a obsahu.

V kategorii VI. Záchrana památky bylo ocenění uděleno Ing. Danielu Černému za záchranu synagogy a domu č. p. 200 v Žatci.

Žatecká synagoga je druhou největší synagogou v Čechách; novorománská sakrální stavba s charakteristickou dvojicí věží a apsidou byla postavena v letech 1871–1872 a zároveň byl sousední dům č. p. 200 adaptován na židovskou školu a byt rabína. Během tzv. Křišťálové noci v roce 1938 byla synagoga vypálena, veškerý mobiliář zničen a synagoga přestala sloužit svému účelu. Za 2. světové války se využívala jako vojenská nemocnice a pomocná škola, po roce 1949 jako sklad a tržnice. Stavební zásahy v této době měly utilitární charakter a degradovaly estetické kvality stavby.

V roce 2013 synagogu i rabinát ve velmi špatném technickém stavu, se zcela zničenými a vybydlenými interiéry, koupil Ing. Daniel Černý a zahájil náročný proces záchrany obou budov. Od počátku bylo zřejmé, že vzhledem ke značnému objemu staveb bude problematičtější nejen jejich fyzická rekonstrukce, ale i hledání jejich smysluplného využití. Nový majitel se rozhodl zde zřídit kulturní centrum, které – mimo jiné – připomene dějiny místní židovské komunity.

Obr. 6. V kategorii VI. Záchrana památky bylo ocenění uděleno Danielu Černému za záchranu synagogy a domu č. p. 200 v Žatci; na obrázku pohled na synagogu a rabinát č. p. 200, od jihozápadu. Foto: Archiv NPÚ.

Během rekonstrukce se podařilo oba objekty stabilizovat a následně i rehabilitovat, a to částečně v restaurátorském režimu (např. sgrafitovou výzdobu, kamenické prvky nebo vitrážová okna). V současné době je zpracovávána výstavní expozice, po jejím dokončení budou oba objekty zpřístupněny veřejnosti.

Udělením ceny chtěli hodnotitelé a generální ředitelka NPÚ vyjádřit uznání nejen kvalitě obnovy památky a významu záchrany pro oživení a rehabilitaci města, které se dosud vyrovnává se složitým historickým vývojem, ale především entuziasmu, s kterým vlastník a investor vstupuje do náročných projektů bez jistoty návratnosti investic.

V kategorii VII. Příkladná správa byla udělena hned dvě ocenění – za záchranu a zpřístupnění barokního zámku Kunín veřejnosti byl oceněn Jaroslav Zezulčík a za záchranu a zpřístupnění barokního divadla i dalších částí areálu státního hradu a zámku Český Krumlov veřejnosti Pavel Slavko.

Zámek Kunín po roce 1945 přešel do vlastnictví státu a až do druhé poloviny 90. let byl bez využití a chátral. Jaroslav Zezulčík se o něj začal zajímat v roce 1998 jako pracovník Muzea Novojičínska. Podpořil převedení zámku do vlastnictví obce a hned se zapojil do přípravy akcí, které zámek zpřístupnily veřejnosti. Zámek se tak dostal do obecného povědomí, veřejnost se začala zajímat o jeho rekonstrukci a následně se podařilo získat finanční prostředky na jeho záchranu. K oficiálnímu otevření části zámku veřejnosti došlo v roce 2002, kdy se Zezulčík stal jeho kastelánem. Díky jeho osobnímu nasazení se pak podařilo zámek také vybavit původním mobiliářem a oživit řadou kulturních a společenských akcí a slavností, za jejichž organizací i tematickým zaměřením stojí opět především on sám.

Pavel Slavko se stal vedoucím správy státního hradu a zámku Český Krumlov v roce 1988. Jako kastelán se zásadním způsobem zasloužil o záchranu a zpřístupnění celého areálu, který se čtyřiceti šesti budovami soustředěnými kolem pěti nádvoří a téměř 12,5 hektary zahrady patří mezi nejrozsáhlejší ve střední Evropě. Proces proměny zanedbané památky světového

významu odstartovala obnova fasády Hrádku a malované výzdoby věže, dominanty areálu. Následovala obnova barokního divadla, které bylo zpřístupněno k prohlídkám s průvodcem v roce 1997. Stranou nezůstala ani zámecká zahrada, včetně své dominanty, barokní kaskádové fontány. Posledními z dokončených projektů byla komplexní obnova bývalé Sloupové síně v letech 2015–2016 a kompletní revitalizace tzv. Mincovny v roce 2021. Přístup kastelána Slavka k památce byl oceněn ziskem dvou prestižních ocenění Europa Nostra Award – v letech 2002 za obnovu depozitáře pro fond zámeckého divadla a v roce 2008 za konzervaci jižní fasády Horního hradu.

Ocenění *Osobnost památkové péče* bylo in memoriam uděleno Ivo Hlobilovi.

Ivo Hlobil (1942–2021) byl významným představitelem českých a středoevropských dějin umění středověku a rané renesance a přední osobností moderní památkové péče v České republice. Na počátku své kariéry působil jako památkář v Krajském středisku státní památkové péče a ochrany přírody v Ostravě a v Olomouci, a přestože se následně zaměřil na vědeckou a pedagogickou činnost, nadále se vyjadřoval k aktuálním otázkám památkové péče. Mezi jeho stěžejní texty na tomto poli patří monografie *Teorie městských památkových rezervací 1900–1975*, v níž se zabýval legislativní ochranou významných městských celků a jejím praktickým naplňováním. Byl spoluautorem publikace *Památky vašeho města jsou váš kapitál*, jež se stala neocenitelnou příručkou památkové praxe. Přínosný je jeho publikační vstup do tématu interiérových instalací na českých památkách. Zkoumal rovněž principy československé restaurátorské školy, vyjadřoval se i k probíhajícím památkovým obnovám a aktivně upozorňoval na konkrétní nevhodné památkové a restaurátorské zásahy. Výbor jeho textů *Na základech konzervativní teorie české památkové péče* připomněl dějiny a osobnosti památkové péče, shrnul její teoretické základy a přinesl mnoho příkladů památkové praxe, s nimiž se ochránci památek potýkají. Díky své mimořádné erudici byl přínosným členem odborných a památkových rad vědeckých a kulturních institucí i členem redakčních rad významných periodik. Pro další generace historiků je významný i jeho badatelský zájem o umění krásného slohu.

Ocenění Patrimonium pro futuro bylo prof. Hlobilovi uděleno za jeho zcela výjimečný a dlouhodobý odborný vklad do sféry české památkové péče a teorie středoevropských dějin umění.

Ocenění *Památky děkují!*, které získává každoročně vítěz veřejné ankety na webu NPÚ,

si letos odneslo město Moravský Krumlov za *záchranu renesanční věže zámku v Moravském Krumlově*.

Moravskokrumlovský zámek patří k nejvýznamnějším renesančním rezidencím na Moravě, přesto byl dlouho ve velmi špatném stavu a některým jeho částem, včetně dominantní renesanční věže, hrozilo zřícení. Několikacentimetrové trhliny ve zdivu i klenbách, rozsáhlé kaverny uvnitř (litého jádra) zdíva, četné druhotné otvory probourané bez respektu k nosné funkci zdíva a další problémy si vyžádaly náročné statické zajištění, spočívající zejména v injektážním vyplnění trhlin a dutin a vezdění ocelových zpevňovacích rámových konstrukcí do prostupů ve zdivu. Vrcholová část lucerny musela být snesena a nahrazena kopií. Dožilá krytina kopule věže i lucerny byla nahrazena novou bobrovkou, kladenou do pokrývačské malty, na kopii lucerny pak byla opět instalována restaurovaná plechová korouhev s erbem pánů z Lipé a letopočtem 1569. Vedle statických zásahů byla obnovena ocelová okna tamburu i liti nové schodiště, při obnově fasád byly nalezeny relikt sgrafita, v interiéru pak řada omítkových vrstev, včetně iluzivní výmalby.

Kromě ocenění v osmi kategoriích a ceny veřejnosti je součástí Patrimonium pro futuro i doporučení ucházet se o ocenění v některé z mezinárodních soutěží. Mezinárodní potenciál generální ředitelka připojila udělením diplomu hned čtyřem počínům:

Objevu nejstarší sakrální stavby přemyslovského Znojemska, neboť významně přispívá k vědeckým diskusím na téma počátku raného státu ve středoevropském kontextu a hranice našeho státu překračuje v tématech počátku středoevropské státnosti, christianizace, budováním sítě světské a církevní správy.

Konverzi bývalých městských jatek na galerii současného umění PLATO, která má mezinárodní potenciál jako symbol růstu dostupnosti kvalitních kulturních služeb v místech se složitou historií.

Instalaci nových expozic v obnovené historické budově Armádního muzea Žižkov, která představuje roli ČR ve vojenské historii Evropy a jejíž potenciál roste v kontextu současných válečných konfliktů.

A nakonec také *archeologickému objevu vybavení královské mincovny ze 13. století v Jihlavě*, kdy se při výzkumu obnovovaného domu č. p. 21 na Masarykově náměstí našel v odpadní jímce jedinečný soubor výrobních nástrojů. Jedná se o první nález takového souboru v Evropě, obsahuje formy na odlévání razidel a cánů a podává

svědectví o úrovni zpracování stříbra ve středověkém českém státě. Nález přispívá k poznání ekonomických dějin Evropy 13. století, tedy závěrečného období velké měnové reformy iniciované v Benátkách a Florencii a završené u nás za vlády Václava II.

Mezinárodnímu potenciálu českého památkového fondu a památkové péče v ČR se věnoval také třetí ročník metodického workshopu vázaného na Patrimonium pro futuro; obecně je cílem těchto workshopů interní odborná diskuse zacílená na reflexi nominovaných počínů, sjednocování metodických přístupů NPÚ napříč republikou a výměnu zkušeností, myšlenek a vzájemné obohacení odborných pracovníků instituce. V roce 2023 se workshop uskutečnil v úterý 12. prosince a jeho tématem byl *Význam hmotného dědictví ČR v evropském kontextu*. Na programu bylo představení mezinárodně úspěšných příkladů současné památkové praxe, prezentace a diskuse zkušeností držitelů zahraničních ocenění s projekty nadnárodního významu a sdílení zkušeností z přípravy nominačních dokumentací. Hlavními aktéry byli Miroslav Kindl, vedoucí Arcidiecézního muzea Olomouc, Pavel Prouza, majitel pivovaru Lobeč, Petr Pavelec, ředitel NPÚ, ÚPS v Českých Budějovicích a Petr Svoboda, viceprezident Asociace majitelů hradů a zámků a zástupce Europa Nostra v České republice. Z příspěvků jednoznačně vyplynulo, že české kulturní dědictví je nedílnou součástí toho evropského a že bychom měli o české zastoupení v mezinárodních soutěžích – přes zátěž, kterou může být příprava nominace i další povinnosti spojené s účastí – v maximální míře usilovat.

Cena Národního památkového ústavu Patrimonium pro futuro se za deset let své existence propracovala z komorní oslavy úspěšných památkových počínů na pozici prestižního kulturního ocenění. To s sebou nese vedle nezpochybnitelných kladů i potřebu opatrnosti vůči zájmům a tlakům různých skupin a klade větší nárok na schopnost jim odolávat. Do dalších let je proto nutné ceně Patrimonium pro futuro popřát nejen další zvyšování prestiže a popularity, ale také zachování čistoty, s níž se zrodila.

Příspěvek vznikl s použitím textů nominačních dokumentací a katalogu Patrimonium pro futuro.

Mgr. Jana TICHÁ
NPÚ, Generální ředitelství v Praze
ticha.jana@npu.cz